

Deddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021

2021 dsc 1

DEDDF LLYWODRAETH LEOL AC ETHOLIADAU (CYMRU) 2021

RHAN 1

ETHOLIADAU

Trosolwg o'r Rhan

1 Trosolwg

Yr hawl i bleidleisio mewn etholiadau llywodraeth leol

- 2 Estyn yr hawl i bleidleisio mewn etholiadau llywodraeth leol
- 3 Darpariaeth drosiannol
- 4 Dyletswydd i hybu ymwybyddiaeth a darparu cymorth

Systemau pleidleisio ar gyfer etholiadau i brif gynghorau

- 5 Dwy system bleidleisio
- 6 Diffiniadau allweddol
- 7 Y system bleidleisio sy'n gymwys
- 8 Pŵer i newid y system bleidleisio
- 9 Penderfyniadau i arfer y pŵer i newid y system bleidleisio
- 10 Dyletswydd i hysbysu pan fydd penderfyniad yn cael ei basio
- 11 Adolygiad cychwynnol gan y Comisiwn Ffiniau a Democratiaeth Leol
- 12 Cyfyngiad ar nifer y cynghorwyr os yw'r system pleidlais sengl drosglwyddadwy yn gymwys
- 13 Rheolau ynglŷn â chynnal etholiadau lleol yng Nghymru

Cylchoedd etholiadol

- 14 Newid y cylch etholiadol ar gyfer prif gynghorau o bedair blynedd i bum mlynedd

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 02 Mehefin 2023. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details) View outstanding changes

---

- 15 Newid y cylch etholiadol ar gyfer cynghorau cymuned o bedair blynedd i bum mlynedd
- 16 Newid y cylch etholiadol ar gyfer meiri etholedig o bedair blynedd i bum mlynedd
- 17 Estyn y pŵer i newid diwrnod arferol etholiadau lleol yng Nghymru

Cofrestru etholwyr llywodraeth leol

- 18 Cofrestru etholwyr llywodraeth leol heb gais

Cymhwysiad person i fod yn aelod o awdurdod lleol

- 19 Cymhwysiad person i gael ei ethol a dal swydd fel aelod o awdurdod lleol yng Nghymru

Anghymhwysiad aelodau o awdurdodau lleol

- 20 Anghymhwysiad person rhag cael ei ethol a bod yn aelod o awdurdod lleol
- 21 Anghymhwysiad aelod o awdurdod lleol yng Nghymru rhag cael ei benodi i swydd daledig

Dogfennau mewn etholiadau llywodraeth leol

- 22 Cyfieithiadau etc. o ddogfennau mewn etholiadau llywodraeth leol yng Nghymru

Cyffredinol

- 23 Mân ddiwygiadau a diwygiadau canlyniadol

RHAN 2

PŴER CYMHWYSEDD CYFFREDINOL

PENNOD 1

Y PŴER CYFFREDINOL

- 24 Pŵer cymhwysedd cyffredinol awdurdod lleol
- 25 Terfynau'r pŵer cyffredinol
- 26 Cyfyngiadau ar godi ffi wrth arfer y pŵer cyffredinol
- 27 Cyfyngiadau ar wneud pethau at ddiben masnachol wrth arfer y pŵer cyffredinol
- 28 Pwerau i wneud darpariaeth atodol
- 29 Diwygiadau mewn perthynas â'r Bennod hon

PENNOD 2

CYNGHORAU CYMUNED CYMWYS

- 30 Dod yn gyngor cymuned cymwys
- 31 Parhau i fod yn gyngor cymuned cymwys
- 32 Peidio â bod yn gyngor cymuned cymwys
- 33 Cyngorau cymuned sy'n peidio â bod yn gymwys: arfer y pŵer cymhwysedd cyffredinol

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 02 Mehefin 2023. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details) View outstanding changes

---

- 34 Cynghorau cymuned cyffredin a sefydlir ar ôl i'r Ddeddf hon gael ei phasio
- 35 Pŵer i ddiwygio neu addasu'r Bennod hon
- 36 Canllawiau ynglŷn ag arfer swyddogaethau o dan y Bennod hon
- 37 Diwygiadau mewn perthynas â'r Bennod hon

RHAN 3

HYBU MYNEDIAD AT LYWODRAETH LEOL

PENNOD 1

TROSOLWG O'R RHAN

- 38 Trosolwg

PENNOD 2

CYFRANOGIAD Y CYHOEDD PAN FO PRIF GYNGHORAU YN GWNEUD PENDERFYNIADAU

Dyletswydd ar brif gynghorau i annog cyfranogiad o fewn llywodraeth leol

- 39 Dyletswydd i annog pobl leol i gyfranogi pan fo prif gynghorau yn gwneud penderfyniadau
- 40 Strategaeth ar annog cyfranogiad
- 41 Strategaeth cyfranogiad y cyhoedd: ymgynghori ac adolygu

Cynllun deisebau prif gyngor

- 42 Dyletswydd i wneud cynllun deisebau

Cyfeiriadau aelodau o brif gynghorau

- 43 Dyletswydd ar brif gynghorau i gyhoeddi cyfeiriadau swyddogol

Canllawiau

- 44 Canllawiau ar arfer swyddogaethau o dan y Bennod hon

PENNOD 3

ARWEINIADAU I'R CYFANSODDIAD

- 45 Dyletswydd ar brif gynghorau i gyhoeddi cyfansoddiad ac arweiniad i'r cyfansoddiad

PENNOD 4

CYFARFODYDD LLYWODRAETH LEOL

- 46 Darllediadau electronig o gyfarfodydd awdurdodau lleol penodol
- 47 Mynychu cyfarfodydd awdurdod lleol
- 48 Cyfranogi yng nghyfarfodydd cynghorau cymuned
- 49 Hysbysiadau etc. ynglŷn â chyfarfodydd awdurdodau lleol

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 02 Mehefin 2023. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details) View outstanding changes

---

- 50 Rheoliadau ynglŷn â chynnal cyfarfodydd awdurdodau lleol, dogfennau sy'n ymwneud â chyfarfodydd a chyhoeddi gwybodaeth
- 51 Rheoliadau ynglŷn â chyfarfodydd cymunedol

PENNOD 5

ADRODDIADAU BLYNYDDOL GAN GYNGHORAU CYMUNED

- 52 Adroddiadau blynyddol gan gynghorau cymuned

RHAN 4

GWEITHREDIAETHAU, AELODAU, SWYDDOGION A PHWYLLGORAU AWDURDODAU LLEOL

Trosolwg o'r Rhan

- 53 Trosolwg

Prif weithredwyr

- 54 Prif weithredwyr
- 55 Disodli cyfeiriadau at "cyflog" yn adran 143A o Fesur 2011
- 56 Ailystyried cydnabyddiaeth ariannol yn dilyn cyfarwyddyd gan Weinidogion Cymru

Gweithrediaethau prif gynghorau

- 57 Penodi cynorthwywyr gweithrediaeth
- 58 Rhannu swydd: arweinyddion gweithrediaeth ac aelodau gweithrediaeth
- 59 Cynnwys canllawiau o dan adran 38 o Ddeddf 2000, a dyletswydd i roi sylw iddynt

Hawlogaeth aelodau i rannu swydd ac i absenoldeb teuluol

- 60 Rhannu swydd: swyddi nad ydynt yn swyddi gweithrediaeth o fewn prif gynghorau
- 61 Absenoldeb teuluol ar gyfer aelodau o awdurdodau lleol

Ymddygiad aelodau

- 62 Dyletswyddau ar arweinyddion grwpiau gwleidyddol mewn perthynas â safonau ymddygiad
- 63 Dyletswydd ar bwyllgor safonau i wneud adroddiad blynyddol
- 64 Ymchwiliadau penodol gan Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru

Pwyllgorau trosolwg a chraffu

- 65 Sicrhau bod gwybodaeth ar gael i bwyllgorau trosolwg a chraffu
- 66 Pŵer i'w gwneud yn ofynnol i awdurdodau benodi cyd-bwyllgorau trosolwg a chraffu

Hyfforddi aelodau a staff cynghorau cymuned

- 67 Cynlluniau hyfforddi cynghorau cymuned

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 02 Mehefin 2023. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details) View outstanding changes

RHAN 5

CYDWEITHIO GAN BRIF GYNGHORAU

PENNOD 1

TERMAU A DDEFNYDDIR YN Y RHAN

68 Termau a ddefnyddir yn y Rhan

PENNOD 2

CANLLAWIAU YNGLŶN Â CHYDWEITHIO

69 Canllawiau ynglŷn â chydweithio

PENNOD 3

SEFYDLU CYD-BWYLLGORAU CORFFOREDIG PAN FO CAIS WEDI EI WNEUD

Ceisiadau i sefydlu cyd-bwyllgor corfforedig

70 Cais gan brif gynghorau i sefydlu cyd-bwyllgor corfforedig

71 Ymgynghori cyn gwneud cais cyd-bwyllgor

Rheoliadau cyd-bwyllgor y gwnaed cais amdanynt

72 Rheoliadau cyd-bwyllgor y gwnaed cais amdanynt

73 Yr amodau sydd i'w bodloni cyn gwneud rheoliadau cyd-bwyllgor y gwnaed cais amdanynt

PENNOD 4

SEFYDLU CYD-BWYLLGORAU CORFFOREDIG PAN NA FO CAIS WEDI EI WNEUD

74 Rheoliadau cyd-bwyllgor pan na fo cais wedi ei wneud

75 Yr amodau sydd i'w bodloni cyn gwneud rheoliadau o dan adran 74

PENNOD 5

DARPARIAETH BELLACH MEWN PERTHYNAS Â CHYD-BWYLLGORAU CORFFOREDIG A RHEOLIADAU CYD-BWYLLGOR

Hybu a gwella llesiant economaidd

76 Y swyddogaeth llesiant economaidd

Darpariaeth mewn rheoliadau cyd-bwyllgor

77 Darpariaeth y caniateir ei chynnwys neu y mae rhaid ei chynnwys mewn rheoliadau cyd-bwyllgor

Diwygio a dirymu rheoliadau cyd-bwyllgor

78 Cais gan brif gynghorau i ddiwygio neu ddirymu rheoliadau cyd-bwyllgor

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 02 Mehefin 2023. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details) View outstanding changes

- 79 Darpariaeth bellach mewn perthynas â cheisiadau
- 80 Diwygio a dirymu rheoliadau cyd-bwyllgor
- 81 Yr amodau sydd i'w bodloni cyn diwygio rheoliadau cyd-bwyllgor: cais gan brif gynghorau yn ofynnol
- 82 Yr amodau sydd i'w bodloni cyn diwygio neu ddirymu rheoliadau cyd-bwyllgor: nid yw cais gan brif gynghorau yn ofynnol

Darpariaeth atodol etc. mewn rheoliadau cyd-bwyllgor ac mewn cysylltiad â hwy

- 83 Darpariaeth atodol etc. mewn rheoliadau penodol o dan y Rhan hon
- 84 Pŵer Gweinidogion Cymru i ddiwygio, i ddiddymu etc. ddeddfiadau

Swyddogaethau cyd-bwyllgorau corfforedig a phrif gynghorau a swyddogaethau sy'n ymwneud â hwy

- 85 Gofyniad i ddarparu gwybodaeth etc.
- 86 Canllawiau
- 87 Arfer swyddogaethau gan brif gynghorau o dan y Rhan hon

Diwygiadau i ddeddfiadau eraill

- 88 Diwygiadau sy'n ymwneud â chynllunio strategol a chyd-awdurdodau trafndiaeth

RHAN 6

PERFFORMIAD PRIF GYNGHORAU A CHYD-BWYLLGORAU CORFFOREDIG A'U LLYWODRAETHU

PENNOD 1

PERFFORMIAD, ASESIAU PERFFORMIAD AC YMYRRAETH: PRIF GYNGHORAU

Perfformiad

- 89 Dyletswydd ar brif gyngor i adolygu ei berfformiad yn barhaus
- 90 Dyletswydd i ymgynghori â phobl leol etc. ar berfformiad

Hunanasesiadau o berfformiad

- 91 Dyletswydd ar brif gyngor i adrodd ar ei berfformiad

Asesiadau panel o berfformiad

- 92 Dyletswydd ar brif gyngor i drefnu asesiad perfformiad gan banel
- 93 Dyletswydd ar brif gyngor i ymateb i adroddiad ar asesiad perfformiad gan banel
- 94 Aseidiadau perfformiad gan baneli: rheoliadau atodol

Arolygiadau arbennig gan Archwilydd Cyffredinol Cymru

- 95 Pŵer yr Archwilydd Cyffredinol i gynnal arolygiad arbennig
- 96 Dyletswydd ar brif gyngor i ymateb i argymhellion yr Archwilydd Cyffredinol
- 97 Dyletswydd ar Weinidogion Cymru i ymateb i argymhellion yr Archwilydd Cyffredinol

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 02 Mehefin 2023. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details) View outstanding changes

---

- 98 Pwerau mynediad ac arolygu etc. Yr Archwilydd Cyffredinol
- 99 Pwerau mynediad ac arolygu etc. yr Archwilydd Cyffredinol: rhybudd a thystiolaeth adnabod
- 100 Pwerau mynediad ac arolygu etc. yr Archwilydd Cyffredinol: troseddau
- 101 Ffioedd yr Archwilydd Cyffredinol

Cefnogaeth a chymorth i wella perfformiad

- 102 Cefnogaeth a chymorth gan Weinidogion Cymru
- 103 Cyfarwyddyd i brif gyngor ddarparu cefnogaeth a chymorth

Ymyrraeth gan Weinidogion Cymru

- 104 Pwerau Gweinidogion Cymru i ymyrryd
- 105 Cyfarwyddyd i gydweithredu â darparu cefnogaeth a chymorth
- 106 Cyfarwyddyd i gymryd cam penodedig neu i gadw rhag ei gymryd etc.
- 107 Cyfarwyddyd bod swyddogaeth i'w chyflawni gan Weinidogion Cymru neu eu henwebai

Atodol

- 108 Arfer swyddogaethau o dan y Bennod hon
- 109 Pŵer Gweinidogion Cymru i ychwanegu at y rhestr o bersonau y mae rhaid anfon adroddiadau etc. atynt
- 110 Pŵer Gweinidogion Cymru i ddiwygio etc. ddeddfiadau a rhoi pwerau newydd
- 111 Canllawiau
- 112 Dehongli

Diwygio deddfiadau eraill

- 113 Datgymhwyso Mesur 2009 mewn perthynas â phrif gynghorau a diddymu darpariaethau ynglŷn â chydlynu archwiliad
- 114 Diwygio Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015

Pwyllgorau llywodraethu ac archwilio prif gynghorau

- 115 Enw newydd ar bwyllgorau archwilio a'u swyddogaethau newydd

PENNOD 1A

**PERFFORMIAD, ASESIAU PERFFORMIAD AC
YMYRRAETH: CYD-BWYLLGORAU CORFFOREDIG**

- 115A Cymhwyso Pennod 1 i gyd-bwyllgorau corfforedig

PENNOD 2

PWYLLGORAU LLYWODRAETHU AC ARCHWILIO: AELODAETH A THRAFODION

- 116 Aelodaeth o bwyllgor llywodraethu ac archwilio
- 117 Ystyr lleygwr
- 118 Trafodion etc.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 02 Mehefin 2023. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details) View outstanding changes

---

PENNOD 3

CYDGYSYLLTU RHWNG RHEOLEIDDWYR

- 119 Cydgysylltu rhwng rheoleiddwyr
120 “Rheoleiddwyr perthnasol” a “swyddogaethau perthnasol”

RHAN 7

UNO AC AILSTRWYTHURO PRIF ARDALOEDD

PENNOD 1

UNO PRIF ARDALOEDD YN WIRFODDOL

Ceisiadau i uno

- 121 Ceisiadau i uno
122 Ymgynghori cyn gwneud cais i uno
123 Canllawiau ynglŷn â cheisiadau i uno

Rheoliadau uno

- 124 Rheoliadau uno
125 Cynghorau cysgodol a gweithrediaethau cysgodol
126 Y system bleidleisio
127 Etholiadau

Hwyluso uno

- 128 Dyletswyddau ar gynghorau sy'n uno i hwyluso trosglwyddo

PENNOD 2

AILSTRWYTHURO PRIF ARDALOEDD

Yr amodau sydd i'w bodloni

- 129 Yr amodau sydd i'w bodloni cyn gwneud rheoliadau ailstrwythuro

Ceisiadau i ddiddymu

- 130 Ceisiadau i ddiddymu

Rheoliadau ailstrwythuro

- 131 Rheoliadau ailstrwythuro
132 Rheoliadau ailstrwythuro sy'n darparu bod rhan o brif ardal i ddod yn rhan o brif ardal arall sy'n bodoli eisoes
133 Rheoliadau ailstrwythuro sy'n cyfansoddi prif ardal newydd
134 Rheoliadau ailstrwythuro: atodol

Hwyluso ailstrwythuro

- 135 Dyletswyddau ar gynghorau sy'n cael eu hailstrwythuro i hwyluso trosglwyddo

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 02 Mehefin 2023. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details) View outstanding changes

---

PENNOD 3

SWYDDOGAETHAU SY'N GYSYLLTIEDIG AG UNO AC AILSTRWYTHURO

- 136 Pwyllgorau pontio
- 137 Cyfyngiadau ar drafodiadau a recriwtio
- 138 Adolygiadau o drefniadau etholiadol
- 139 Gwahardd gwneud newidiadau i drefniadau gweithrediaeth
- 140 Gofyniad ar brif gynghorau i ddarparu gwybodaeth etc. i Weinidogion Cymru
- 141 Gofyniad ar brif gynghorau i ddarparu gwybodaeth etc. i gyrff eraill

PENNOD 4

TREFNIADAU CYDNABYDDIAETH ARIANNOL AR GYFER PRIF GYNGHORAU NEWYDD

- 142 Cyfarwyddydau i Banel Annibynnol Cymru ar Gydnabyddiaeth Ariannol
- 143 Adroddiadau gan y Panel mewn perthynas â chynghorau cysgodol a phrif gynghorau newydd
- 144 Canllawiau i'r Panel
- 145 Datganiadau ar bolisiau tâl

PENNOD 5

ATODOL

- 146 Canllawiau
- 147 Darpariaeth ganlyniadol etc. arall
- 148 Y weithdrefn gychwynnol ar gyfer rheoliadau ailstrwythuro
- 149 Termau a ddefnyddir yn y Rhan hon
- 150 Diddymu deddfiadau eraill

RHAN 8

CYLLID LLYWODRAETH LEOL

Ardrethu annomestig

- 151 Pwerau awdurdodau bilio i'w gwneud yn ofynnol darparu gwybodaeth sy'n ymwneud â hereditamentau
- 152 Gofyniad i ddarparu i awdurdodau bilio wybodaeth sy'n berthnasol wrth benderfynu a yw person yn atebol i dalu ardrethi annomestig
- 153 Pwerau awdurdodau bilio i arolygu eiddo
- 154 Lluosyddion
- 155 Diwygio Pennod 3 o Ran 5 o Ddeddf Cyllid Llywodraeth Leol 1988

Y dreth gyngor

- 156 Atebolrwydd ar y cyd ac yn unigol i dalu'r dreth gyngor
- 157 Tynnu ymaith y pŵer i ddarparu ar gyfer carcharu dyledwyr y dreth gyngor
- 158 Y weithdrefn ar gyfer rheoliadau a gorchmynion penodol a wneir o dan Ddeddf Cyllid Llywodraeth Leol 1992

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 02 Mehefin 2023. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details) View outstanding changes

---

RHAN 9

AMRYWIOL

Rhannu gwybodaeth

- 159 Rhannu gwybodaeth rhwng rheoleiddwyr, Archwilydd Cyffredinol Cymru a Gweinidogion Cymru
160 Diwygio Deddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2004 sy'n ganlyniadol ar adran 159

Pennaeth gwasanaethau democrataidd

- 161 Pennaeth gwasanaethau democrataidd

Cynnal pleidleisiau o ganlyniad i gyfarfodydd cymunedol

- 162 Diddymu'r pŵer i gynnal pleidleisiau o ganlyniad i gyfarfod cymunedol

Y Comisiwn Ffiniau a Democratiaeth Leol

- 163 Y Comisiwn Ffiniau a Democratiaeth Leol yn penodi ei brif weithredwr
164 Cyfarwyddydau o dan adran 48 o Ddeddf 2013

Byrddau gwasanaethau cyhoeddus

- 165 Uno a daduno byrddau gwasanaethau cyhoeddus o dan Ddeddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015

Awdurdodau tân ac achub

- 166 Awdurdodau tân ac achub cyfunol: ymchwiliadau
167 Perfformiad awdurdodau tân ac achub a'u llywodraethu
168 Awdurdodau tân ac achub: datgymhwyso Mesur 2009

Awdurdodau Parciau Cenedlaethol

- 169 Awdurdodau Parciau Cenedlaethol: datgymhwyso Mesur 2009

Mesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2009

- 170 Diddymu Mesur 2009

RHAN 10

CYFFREDINOL

- 171 Dehongli
172 Cyfarwyddydau
173 Pŵer i wneud darpariaeth ganlyniadol a throsiannol etc.
174 Rheoliadau o dan y Ddeddf hon
175 Dod i rym
176 Enw byr

ATODLEN 1 — Adolygiadau cychwynnol o drefniadau etholiadol etc.

- 1 Adolygiadau cychwynnol

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 02 Mehefin 2023. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details) View outstanding changes

---

- 2 “Ardal sy’n cael ei hadolygu”
- 3 Termau eraill a ddefnyddir yn yr Atodlen hon
- 4 Cyfarwyddydau a chanllawiau i’r Comisiwn
- 5 Cynnal adolygiad cychwynnol
- 6 Y weithdrefn ragadolygu
- 7 Ymchwilio ac adrodd interim
- 8 Adroddiad terfynol
- 9 Pŵer i wneud rheoliadau pan wneir argymhellion
- 10 Pŵer i wneud rheoliadau pan na wneir unrhyw argymhellion
- 11 Rheoliadau o dan baragraff 9 neu 10: atodol
- 12 Adolygiadau dilynol gan y Comisiwn pan wneir rheoliadau o dan baragraff 9(1)(b) neu 10(2)
- 13 Dirprwyo swyddogaethau gan y Comisiwn o dan yr Atodlen hon
- 14 Gorchmynion o dan Ran 3 o Ddeddf Llywodraeth Leol (Democratiaeth) (Cymru) 2013 (dccc 4)

ATODLEN 2 — Mân ddiwygiadau a diwygiadau canlyniadol mewn perthynas â Rhan 1: etholiadau

RHAN 1 — DEDDFWRIAETH SYLFAENOL

- 1 Deddf Llywodraeth Leol 1972 (p. 70)
- 2 Deddf Cynrychiolaeth y Bobl 1983 (p. 2)
- 3 Deddf Cynrychiolaeth y Bobl 1985 (p. 50)
- 4 Deddf Etholaethau Seneddol 1986 (p. 56)
- 5 Deddf Llywodraeth Leol a Thai 1989 (p. 42)
- 6 Deddf Llywodraeth Leol (Cymru) 1994 (p. 19)
- 7 Deddf yr Amgylchedd 1995 (p. 25)
- 8 Deddf Cynrychiolaeth y Bobl 2000 (p. 2)
- 9 Deddf Llywodraeth Leol 2000 (p. 22)
- 10 Deddf Cefn Gwlad a Hawliau Tramwy 2000 (p. 37)
- 11 Deddf Pleidiau Gwleidyddol, Etholiadau a Refferenda 2000 (p. 41)
- 12 Deddf Llywodraeth Cymru 2006 (p. 32)
- 13 Deddf Llywodraeth Leol a Chynnwys y Cyhoedd mewn Iechyd 2007 (p. 28)
- 14 Mesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2011 (mccc 4)
- 15 Deddf Senedd ac Etholiadau (Cymru) 2020 (dccc 1)

RHAN 2 — IS-DEDDFWRIAETH

- 16 Rheoliadau Cynrychiolaeth y Bobl (Cymru a Lloegr) 2001 (O.S. 2001/341)
- 17 Rheoliadau Cynrychiolaeth y Bobl (Cyfuno Cynnal Pleidleisiau) (Cymru a Lloegr) 2004 (O.S. 2004/294)
- 18 Rheoliadau Ardaloedd Gwella Busnes (Cymru) 2005 (O.S. 2005/1312)
- 19 Rheolau Etholiadau Lleol (Prif Ardaloedd) (Cymru a Lloegr) 2006 (O.S. 2006/3304)

ATODLEN 3 — Diwygiadau mewn perthynas â Rhan 2: pŵer cymhwysedd cyffredinol

RHAN 1 — DIWYGIADAU MEWN PERTHYNAS Â PHENNOD 1 O RAN 2: Y PŴER CYFFREDINOL

- 1 Deddf Llywodraeth Leol 2000 (p. 22)
- 2 Deddf Llywodraeth Leol 2003 (p. 26)
- 3 Deddf Llywodraeth Leol a Chynnwys y Cyhoedd mewn Iechyd 2007 (p. 28)
- 4 Mesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2009 (mccc 2)

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 02 Mehefin 2023. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details) View outstanding changes

- 5 Mesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2011 (mccc 4)
- 6 Deddf Lleoliaeth 2011 (p. 20)
- 7 Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 (dccc 2)
- 8 Y Ddeddf hon
  - RHAN 2 — DIWYGIADAU MEWN PERTHYNAS Â PHENNOD 2 O RAN 2:
CYNGHORAU CYMUNED CYMWYS

- 9 Deddf Llywodraeth Leol 1972 (p. 70)
- 10 Deddf Llywodraeth Leol 2000 (p. 22)
- 11 Deddf Cenedligrwydd, Mewnfudo a Lloches 2002 (p. 41)
- 12 Deddf Llywodraeth Leol 2003 (p. 26)
- 13 Mesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2011 (mccc 4)
- 14 Deddf Lleoliaeth 2011 (p. 20)
- 15 Y Ddeddf hon

ATODLEN 4 — HYSBYSIAD AM GYFARFODYDD AWDURDODAU
LLEOL, MYNEDIAD AT DDOGFENNAU A MYNYCHU
CYFARFODYDD

RHAN 1 — HYSBYSIAD AM GYFARFODYDD AWDURDODAU LLEOL
A MYNEDIAD AT DDOGFENNAU

- 1 Hysbysiadau am gyfarfodydd awdurdodau lleol
- 2 Yn adran 100K o Ddeddf 1972 (dehongli a chymhwysio Rhan...
- 3 Ym mharagraff 4 o Atodlen 12 i Ddeddf 1972 (hysbysiadau...
- 4 Ym mharagraff 26 o Atodlen 12 i Ddeddf 1972 (hysbysiadau...
- 5 Yn adran 1 o Ddeddf Cyrff Cyhoeddus (Mynediad at Gyfarfodydd)...
- 6 Copiau o ddogfennau sy'n ymwneud â chyfarfodydd awdurdodau lleol a chyhoeddi'r dogfennau hynny
- 7 Ar ôl adran 100B o Ddeddf 1972 (mynediad at agenda...
- 8 (1) Mae adran 100C o Ddeddf 1972 (edrych ar gofnodion...
- 9 (1) Mae adran 100D o Ddeddf 1972 (papurau cefndirol) wedi...
- 10 (1) Mae adran 100H o Ddeddf 1972 (darpariaeth atodol ynghylch...
- 11 Yn adran 228(1) o Ddeddf 1972 (cofnodion cyfarfodydd cyngor cymuned),...
- 12 Ar ôl paragraff 26 o Atodlen 12 i Ddeddf 1972...
- 13 Cymhwysio i bwyllgorau ac is-bwyllgorau
- 14 Cymhwysio a dehongli
- 15 Yn adran 100K o Ddeddf 1972 (dehongli a chymhwysio Rhan...
- 16 Yn adran 270 o Ddeddf 1972 (dehongli), ar ôl is-adran...
- 17 Cyhoeddi hysbysiadau cyhoeddus a roddir gan awdurdodau lleol
- 18 Yn Atodlen 7 i Ddeddf yr Amgylchedd 1995 (p. 25)...
- 19 Cyflwyno gwysion ar ffurf electronig i aelodau fynychu cyfarfodydd awdurdodau lleol
- 20 Lleoliad cyfarfodydd cyngor cymuned
- 21 Hysbysiadau am gyfarfodydd pwyllgorau ac is-bwyllgorau cyngor cymuned i'w cyhoeddi
- 22 Darpariaeth arbed
  - RHAN 2 — MYNYCHU CYFARFODYDD AWDURDODAU LLEOL:
DIWYGIADAU CANLYNIADOL
- 23 Mynychu cyfarfodydd awdurdodau lleol: diwygiadau sy'n ganlyniadol ar adran 47

ATODLEN 5 — DIWYGIADAU CANLYNIADOL MEWN PERTHYNAS Â
PHRIF WEITHREDWYR

- 1 Deddf Llywodraeth Leol 1972 (p. 70)

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 02 Mehefin 2023. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details) View outstanding changes

---

- 2 Deddf Cyllid Llywodraeth Leol 1988 (p. 41)
- 3 Yn adran 114(3A) (prif swyddog cyllid yn ymgynghori wrth lunio...
- 4 Yn adran 114A(3) (prif swyddog cyllid yn ymgynghori wrth lunio...
- 5 Deddf Llywodraeth Leol a Thai 1989 (p. 42)
- 6 Yn adran 1 (anghymhwysio swyddogion a staff penodol a chyfyngiadau...
- 7 Yn adran 2 (swyddi o dan gyfyngiadau gwleidyddol)—
- 8 Yn adran 4(6) (diffiniad o “relevant authority”)—
- 9 Yn adran 5 (dynodi swyddog monitro ac adroddiadau ganddo)—
- 10 Yn adran 5A(5) (swyddog monitro yn ymgynghori ar adroddiadau pan...
- 11 Yn adran 21 (dehongli Rhan 1), yn is-adran (3) o...
- 12 Mesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2011 (mccc 4)
- 13 Yn adran 8(4) (swyddogion na chaniateir eu dynodi'n bennaeth gwasanaethau...
- 14 Yn adran 9(4) (swyddogaethau pennaeth gwasanaethau democrataidd), yn lle'r geiriau...
- 15 Yn adran 143A (swyddogaethau Panel Annibynnol Cymru ar Gydabyddiaeth Ariannol...
- 16 Deddf Diwygio'r Heddlu a Chyfrifoldeb Cymdeithasol 2011 (p. 13)
- 17 Deddf Lleoliaeth 2011 (p. 20)
- 18 Deddf Ymddygiad Gwrthgymdeithasol, Troseddu a Phlisma 2014 (p. 12)
- 19 Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 (dccc 2)
- 20 Y Ddeddf hon

ATODLEN 6 — DIWYGIADAU CANLYNIADOL ETC. MEWN PERTHYNAS
Â CHYNORTHWYWYR GWEITHREDIAETHAU
AWDURDODAU LLEOL

- 1 Deddf Llywodraeth Leol 1972 (p. 70)
- 2 (1) Hyd nes y bo paragraff 1(3) o Atodlen 2...
- 3 Deddf Llywio 1987 (p. 21)
- 4 Deddf Cyllid Llywodraeth Leol 1992 (p. 14)
- 5 Deddf Llywodraeth Leol 2000 (p. 22)
- 6 Mesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2011 (mccc 4)

ATODLEN 7 — RHANNU SWYDDI GAN ARWEINYDDION
GWEITHREDIAETH AC AELODAU GWEITHREDIAETH

- 1 Deddf Llywodraeth Leol 2000 (p. 22)
- 2 Yn adran 11 (gweithrediaethau)— (a) ar ôl is-adran (8) mewnosoder —...
- 3 Yn adran 83 (dehongli Rhan 3), yn is-adran (1) hepgorer...
- 4 Yn adran 106 (Cymru: gorchmynion a rheoliadau), yn is-adran (6)...
- 5 (1) Mae Atodlen 1 (trefniadau gweithrediaeth) wedi ei diwygio fel...
- 6 Deddf Llywodraeth Leol a Chynnwys y Cyhoedd mewn Iechyd 2007 (p. 28)
- 7 Deddf Lleoliaeth 2011 (p. 20)

ATODLEN 8 — YMDDYGIAD AELODAU LLYWODRAETH LEOL:
YMCHWILIADAU GAN OMBWDSMON GWASANAETHAU
CYHOEDDUS CYMRU

- 1 Deddf Llywodraeth Leol 2000 (p. 22)
- 2 Yn adran 69 (ymchwiliadau gan Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru), ar...

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 02 Mehefin 2023. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details) View outstanding changes

- 3 Ar ôl adran 69 o Ddeddf 2000 mewnosoder— Possible conflict...
- 4 Yn adran 70 (ymchwiliadau: darpariaethau pellach)— (a) hepgorer is-adrannau (1)...
- 5 Yn lle adran 74 (y gyfraith ddifeni) rhodder— Law of...
- 6 Yn adran 106(7) (Cymru: gorchmynion a rheoliadau), cyn “may not”...
- 7 Deddf Llywodraeth Cymru 2006 (p. 32)
- 8 Deddf Lleoliaeth 2011 (p. 20)
- 9 Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014 (dccc 4)
- 10 Deddf Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus (Cymru) 2019 (dccc 3)

ATODLEN 9 — DIWYGIADAU SY’N GYSYLLTIEDIG Â CHYD-BWYLLGORAU CORFFOREDIG
RHAN 1 — CREU SWYDDOGAETHAU CYNLLUNIO STRATEGOL AR GYFER CYD-BWYLLGORAU CORFFOREDIG PENODOL A DIDDYMU’R PWERAU I SEFYDLU PANELI CYNLLUNIO STRATEGOL ETC.

- 1 Deddf Cynllunio a Phrynu Gorfodol 2004 (p. 5)
- 2 Yn adran 38(4) (cynllun datblygu), yn lle paragraff (b) rhodder—...
- 3 Hefgorer adrannau 60D i 60J (paneli cynllunio strategol a chynlluniau...)
- 4 Cyn y croesbennawd sy’n rhagflaenu adran 61 mewnosoder— Strategic planning...
- 5 Yn adran 62 (cynllun datblygu lleol)— (a) yn is-adran (3A),...
- 6 Yn adran 68A (dyletswydd i ystyried a ddylid adolygu cynllun...)
- 7 Yn adran 113 (dilysrwydd strategaethau, cynlluniau a dogfennau)—
- 8 Hefgorer Atodlen 2A (paneli cynllunio strategol).
- 9 Deddf Cynllunio (Cymru) 2015 (dccc 4)
- 10 Hefgorer adrannau 4 i 6 a’r croesbennawd sy’n eu rhagflaenu....
- 11 Hefgorer Atodlen 1 (paneli cynllunio strategol).
- 12 Yn Atodlen 2 (cynllunio datblygu: diwygiadau pellach), hepgorer y canlynol—...
- 13 Deddf Awdurdodau Lleol (Nwyddau a Gwasanaethau) 1970 (p. 39)
- 14 Deddf Llywodraeth Leol 1972 (p. 70)
- 15 Deddf Awdurdod Datblygu Cymru 1975 (p. 70)
- 16 Yn adran 21A (pwerau caffael tir), yn is-adran (5), ym...
- 17 Yn adran 21C (pwerau i gynghori ar faterion tir), yn...
- 18 Yn adran 27 (dehongli), yn is-adran (1), yn y lle...
- 19 Yn Atodlen 4 (caffael tir)— (a) yn Rhan 1 (caffael...)
- 20 Deddf Bywyd Gwyllt a Chefn Gwlad 1981 (p. 69)
- 21 Yn adran 27AA (safleoedd o ddiddordeb gwyddonol arbennig a chalchbalmentydd:...
- 22 Yn adran 37A (hysbysu ynglŷn â dynodi safleoedd Ramsar), yn...
- 23 Deddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990 (p. 8)
- 24 Yn adran 83 (gwneud cynlluniau parth cynllunio syml), yn is-adran...
- 25 Yn adran 293A (datblygiad brys y Goron: cais am ganiatâd...)
- 26 (1) Mae adran 303A (cyfrifoldeb awdurdod cynllunio lleol am gostau...)
- 27 Yn adran 306 (cyfraniadau gan awdurdodau lleol ac ymgymerywr statudol),...
- 28 Yn adran 324 (hawliau mynediad)— (a) mae is-adran (1B), (fel...)
- 29 Yn adran 336 (dehongli), yn is-adran (1)—
- 30 Deddf Adnoddau Dŵr 1991 (p. 57)
- 31 Deddf y Diwydiant Glo 1994 (p. 21)
- 32 Yn adran 39 (hawl i dynnu ymaith cynhaliad o’r tir:...
- 33 Yn adran 41 (dirymu hawl i dynnu cynhaliad), yn is-adran...

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 02 Mehefin 2023. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details) View outstanding changes

---

- 34 Deddf yr Amgylchedd 1995 (p. 25)
- 35 Deddf Llywodraeth Leol 2000 (p. 22)
- 36 Deddf Rhyddid Gwybodaeth 2000 (p. 36)
- 37 Deddf Cefn Gwlad a Hawliau Tramwy 2000 (p. 37)
- 38 Deddf Cyllid 2003 (p. 14)
- 39 Deddf Cynllunio ac Ynni 2008 (p. 21)
- 40 (1) Mae adran 1 (polisiau ynni) wedi ei diwygio fel...
- 41 Yn adran 2 (dehongli)— (a) yn y lle priodol mewnosoder—...
- 42 Deddf y Môr a Mynediad i'r Arfordir 2009 (p. 23)
- 43 Deddf Cydraddoldeb 2010 (c. 15)
- 44 Mesur y Gymraeg (Cymru) 2011 (mccc 1)
- 45 Mesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2011 (mccc 4)
- 46 Deddf yr Amgylchedd (Cymru) 2016 (dccc 3)
- 47 Deddf Treth Trafodiadau Tir a Gwrthweithio Osgoi Trethi Datganoledig (Cymru) 2017 (dccc 1)
- 48 Deddf Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus (Cymru) 2019 (dccc 3)
RHAN 2 — DIDDYMU'R PŴER I SEFYDLU CYD-AWDURDODAU
TRAFNIDIAETH
- 49 Deddf Trafnidiaeth (Cymru) 2006 (p. 5)
- 50 Deddf Llywodraeth Cymru 2006 (p. 32)

ATODLEN 10 — DIWYGIADAU CANLYNIADOL MEWN PERTHYNAS
AG AILENWI PWYLLGORAU ARCHWILIO PRIF
GYNGHORAU

- 1 Mesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2011 (mccc 4)
- 2 Yn nheitl Pennod 2 o Ran 6, ar ôl “PWYLLGORAU”...
- 3 Yn adran 81 (awdurdodau lleol i benodi pwyllgorau archwilio)—
- 4 Yn adran 82 (aelodaeth)— (a) yn is-adran (1), ar ôl...
- 5 Yn adran 83 (trafodion etc.)— (a) . . . . .
- 6 Yn adran 84 (cynnal cyfarfodydd: pa mor aml)—
- 7 Yn adran 85 (canllawiau)— (a) yn is-adran (1)—
- 8 Yn adran 86 (terfynu aelodaeth)— (a) yn is-adran (1), ym...
- 9 Yn adran 87 (dehongli etc.), yn is-adran (2) hepgorer y...
Y Ddeddf hon

ATODLEN 10A — (a gyflwynir gan adran 115A)

CYMHWYSO PENNOD 1 O RAN 6 I GYD-BWYLLGORAU CORFFOREDIG

- 1 Mae Pennod 1 o Ran 6, ac eithrio adrannau 113,...

Addasiad cyffredinol i gyfeiriadau

- 2 Ym Mhennod 1 o Ran 6— (a) mae'r cyfeiriadau at...

Cyd-bwyllgor corfforedig i ymgynghori â phobl leol etc. ar berfformiad

- 3 Mae adran 90 i'w darllen fel pe bai—

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 02 Mehefin 2023. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details) View outstanding changes

---

Adroddiad hunanasesu gan gyd-bwyllgor corfforedig

- 4 Mae adran 91(10)(c) i'w darllen fel pe bai—

Asesiadau panel o berfformiad

- 5 Mae adran 92 i'w darllen fel pe bai—

Ymateb cyd-bwyllgor corfforedig i adroddiad gan banel

- 6 Mae adran 93 i'w darllen fel pe bai—

Arolygiad arbennig gan Archwilydd Cyffredinol Cymru

- 7 Mae adran 95 i'w darllen fel pe bai—

Ymateb cyd-bwyllgor corfforedig i argymhellion yr Archwilydd Cyffredinol

- 8 Mae adran 96(7)(b) i'w darllen fel pe bai—

Ymateb Gweinidogion Cymru i argymhellion yr Archwilydd Cyffredinol

- 9 Mae adran 97(2)(b) i'w darllen fel pe bai—

Pwerau mynediad ac arolygu etc. yr Archwilydd Cyffredinol

- 10 Mae adran 98 i'w darllen fel pe bai—

Pwerau mynediad ac arolygu etc. yr Archwilydd Cyffredinol: rhybudd a thystiolaeth adnabod

- 11 Mae adran 99 i'w darllen fel pe bai—

Ymgynghori ar ffioedd yr Archwilydd Cyffredinol

- 12 Mae adran 101(5)(b) i'w darllen fel pe bai “cyd-bwyllgorau corfforedig”...

Cyfarwyddyd i ddarparu cefnogaeth a chymorth

- 13 Mae adran 103 i'w darllen fel pe bai—

Pwerau Gweinidogion Cymru i ymyrryd

- 14 Mae adran 104(2)(a) i'w darllen fel pe bai “awdurdod arall”...

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 02 Mehefin 2023. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details) View outstanding changes

---

Cyfarwyddyd i gydweithredu â darparu cefnogaeth a chymorth

- 15 Mae adran 105 i'w darllen fel pe bai—

Arfer swyddogaethau

- 16 Mae adran 108 i'w darllen fel pe bai'r canlynol wedi...

Dehongli

- 17 Mae adran 112 i'w darllen fel pe bai'r canlynol wedi...

ATODLEN 11 — PWYLLGORAU PONTIO CYNGHORAU SY’N UNO A
CHYNGHORAU SY’N CAEL EU HAILSTRWYTHURO

RHAN 1 — CYNGHORAU SY’N UNO

- 1 Pwyllgorau pontio ar gyfer cynghorau sy’n uno
- 2 Aelodaeth pwyllgorau pontio ar gyfer cynghorau sy’n uno
- 3 Swyddogaethau pwyllgorau pontio ar gyfer cynghorau sy’n uno
RHAN 2 — CYNGHORAU SY’N CAEL EU HAILSTRWYTHURO
- 4 Pwyllgorau pontio ar gyfer cynghorau sy’n cael eu hailstrwythuro
RHAN 3 — PWYLLGORAU PONTIO CYNGHORAU SY’N UNO A
CHYNGHORAU SY’N CAEL EU HAILSTRWYTHURO
- 5 Is-bwyllgorau i bwyllgorau pontio ar gyfer cynghorau sy’n uno neu
gynghorau sy’n cael eu hailstrwythuro
- 6 Darparu cyllid, cyfleusterau a gwybodaeth etc. i bwyllgorau pontio ar
gyfer cynghorau sy’n uno neu gynghorau sy’n cael eu hailstrwythuro
- 7 Pwyllgorau pontio ar gyfer cynghorau sy’n uno neu gynghorau sy’n cael
eu hailstrwythuro: darpariaeth bellach

ATODLEN 12 — CYFYNGIADAU AR DRAFODIADAU A RECRIWTIO ETC.
GAN GYNGHORAU SY’N UNO A CHYNGHORAU SY’N
CAEL EU HAILSTRWYTHURO

- 1 Cyfyngu ar drafodiadau a recriwtio etc. drwy gyfarwyddyd
- 2 Cyfarwyddydau o dan baragraff 1: atodol
- 3 Cyfarwyddydau o dan baragraff 1: darpariaeth bellach ynglŷn â
chronfeydd wrth gefn
- 4 Cyfarwyddyd o dan baragraff 1(3): atodol
- 5 Cyfarwyddydau: canlyniadau mynd yn groes iddynt
- 6 Dehongli paragraffau 1 a 7
- 7 Dyfarnu a yw trothwyon ariannol wedi eu croesi
- 8 Trothwyon ariannol: darpariaeth bellach
- 9 Canllawiau mewn perthynas â thrafodiadau, recriwtio etc.

ATODLEN 13 — DIDDYMU’R PŴER I GYNNAL PLEIDLEISIAU O
GANLYNIAD I GYFARFODYDD CYMUNEDOL O DAN
DDEDDF 1972

- 1 Deddf Llywodraeth Leol 1972 (p. 70)
- 2 Hepgorer adrannau 33B a 33C (ymateb prif gyngor i fynnu...
- 3 Yn adran 150(7) (treuliau cynnal pleidleisiau)— (a) hepgorer, yn yr...
- 4 Yn adran 243(3) (cyfrifo amser)— (a) hepgorer “or community”;
- 5 Yn Atodlen 12, hepgorer paragraffau 26A a 29A (ymateb gan...

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 02 Mehefin 2023. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details) View outstanding changes

---

- 6 (1) Yn Atodlen 12, mae paragraff 34 (cyfarfodydd cymunedol yn...
- 7 Ym mharagraff 37 o Atodlen 12 (benthyca blychau pleidleisio etc.),...
- 8 Ym mharagraff 38 o Atodlen 12 (troseddau) yn lle “poll...
- 9 Yn Atodlen 12, hepgorer paragraffau 38A a 38B (hysbysu prif...
- 10 Deddf Llywodraeth Leol a Thai 1989 (p. 42)
- 11 Mesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2011 (mccc 4)
- 12 Y Ddeddf hon

ATODLEN 14 — DIWYGIADAU CANLYNIADOL MEWN PERTHYNAS
AG UNO A DADUNO BYRDDAU GWASANAETHAU
CYHOEDDUS

- 1 Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 (dccc 2)
- 2 Deddf Llywodraeth Leol 2000 (p. 22)
- 3 Deddf Addysg 2002 (p. 32)
- 4 Deddf Cynllunio a Phrynu Gorfodol 2004 (p. 5)
- 5 Deddf Plant 2004 (p. 31)
- 6 Mesur Plant a Theuluoedd (Cymru) 2010 (mccc 1)
- 7 Mesur Iechyd Meddwl (Cymru) 2010 (mccc 7)
- 8 Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014 (dccc 4)
- 9 Deddf Trais yn erbyn Menywod, Cam-drin Domestig a Thrais Rhywiol (Cymru) 2015 (dccc 3)

Newidiadau i ddeddfwriaeth:

Deddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 02 Mehefin 2023. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau.

[View outstanding changes](#)

Changes and effects yet to be applied to :

- s. 113 omitted by [2021 asc 1 s. 170\(2\)\(f\)\(i\)](#)
- s. 168(1) omitted by [2021 asc 1 s. 170\(2\)\(f\)\(i\)](#)
- s. 169 omitted by [2021 asc 1 s. 170\(2\)\(f\)\(i\)](#)
- Sch. 3 para. 4 omitted by [2021 asc 1 s. 170\(2\)\(f\)\(ii\)](#)